

EL NOSTRE PLA DE FOMENT LECTOR

Aprovat pel consell escolar del centre: 28 de març de 2012.

ÍNDIX

1. Justificació del pla.
2. Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura.
3. Objectius específics que es pretenen aconseguir amb el desenrotllament d'aquest pla.
4. Planificació i temporalització durant el curs escolar d'activitats que s'han de realitzar amb la finalitat d'assolir els objectius del pla.
5. Recursos materials, humans i organitzatius per a la consecució d'aquest pla.
6. Avaluació dels resultats.

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA.

Fomentar la lectura ha sigut sempre un dels objectius principals de l'educació. El professorat sempre s'ha plantejat com transmetre l'interès per la lectura per crear-los l'hàbit lector i iniciar-los en el camí de l'aprenentatge autònom.

Naturalment, aquesta idea ha sigut sempre compartida pel professorat del centre que, des de fa temps, l'ha tinguda en compte en la pràctica docent diària, tal com es comprova fent un repàs a les activitats fetes en cursos anteriors i que tenen relació directa amb el foment de l'hàbit de la lectura i també de l'escriptura.

L'elaboració d'aquest document, sobre el foment de la lectura del centre, és deguda al context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, i que, pel seu interès, reproduïm a continuació:

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, disposa en l'article 2.2. que els poders públics prestaran una atenció prioritària al conjunt de factors que afavoreixen la qualitat de l'ensenyança i, en especial, al foment de la lectura i l'ús de biblioteques, entre altres.

L'article 14.5 d'aquesta llei orgànica estableix que en el segon cicle de l'Educació Infantil les administracions educatives fomentaran una primera aproximació a la lectura. **L'article 16.2** assenyala que la finalitat de l'Educació Primària és proporcionar a tots els xiquets i les xiquetes una educació que els permeta adquirir habilitats culturals bàsiques relatives, entre altres, a la lectura; mentre que **l'article 17.e)** estableix com a objectiu de l'Educació Primària desenrotllar hàbits de lectura.

L'article 19.2 estableix com a principis pedagògics que, sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora es treballarà en totes les àrees; i l'article 19.3 disposa que, a fi de fomentar l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps diari a aquesta.

En l'article 113.3 de la mateixa llei orgànica es menciona que les biblioteques escolars contribuïran a fomentar la lectura i que l'alumne accedisca a la informació i altres recursos per a l'aprenentatge de les altres àrees i matèries i puga formar-se en l'ús crític d'aquests.

En relació amb totes les disposicions abans mencionades de la Llei Orgànica **2/2006, de 3 de maig, l'article 157 i h)** estableix que correspon a les administracions educatives proveir recursos necessaris per a garantir, en el procés d'aplicació d'aquesta llei, la posada en marxa d'un pla de foment de la lectura.

L'article 3.g) Decret 38/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat valenciana, estableix com a objectiu de l'etapa la iniciació a la lectoescriptura.

El Decret 111/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, estableix com a objectiu de l'etapa, en l'article 4.e), el desenrotllament d'hàbits de lectura com a instrument essencial per a l'aprenentatge de la resta de les àrees.

Pensem que la biblioteca del centre és l'element que millor pot dinamitzar el foment de l'hàbit lector. Cal destacar que actualment en el nostre centre la biblioteca està en funcionament, però té moltes mancances i el seu aprofitament no és del 100% per falta de recursos tant materials com humans. Per tant, pensem que les normatives citades no han fet que les administracions educatives doten dels recursos necessaris als centres per a garantir la posada en marxa dels plans de foment de la lectura.

Fomentar la lectura forma part de les obligacions professionals del professorat: de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'impartisca. La lectura esdevé, a més, contingut curricular, reforçant d'aquesta manera la trajectòria didàctica del professorat que ha mostrat sempre una actitud positiva i dinàmica envers el foment lector com a pràctica educativa rellevant. L'adquisició de l'hàbit de la lectura no respon a una evolució natural. Els xiquets i les xiquetes s'ensenyen a llegir perquè algú els ensenya. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés més general d'accés al llenguatge. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que n'estimule l'aprenentatge.

La nostra missió com a docents és facilitar-los l'adquisició de l'hàbit de la lectura. Hem de ser mediadors i fer de pont entre els llibres i els xiquets, estimular-los i orientar-los en les lectures.

El problema es planteja a l'hora de portar a la pràctica una idea i un objectiu compartit per tots, perquè a la nostra aula o a la nostra assignatura cadascun dels docents podem fer coses, però, sens dubte, és molt més efectiu si tot el que es fa es fa d'una manera coordinada, coherent i conjunta: és a dir, si es fa amb un pla de foment de la lectura.

2. ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA.

Partim de la necessitat de concretar un pla de foment de la lectura que pugui unificar estratègies, optimitzar els escassos recursos disponibles i sistematitzar accions per obtenir resultats més satisfactoris en l'alumnat; augmentant els lectors, afavorint la comprensió lectora i que impliquen la millora en les competències bàsiques principalment:

La comunicació lingüística.

El tractament de la informació i la competència digital.

La competència cultural i artística.

La competència per a aprendre a aprendre.

QUÈ HEM D'ENTENDRE PER LECTURA?

Què entenem per lectura? Què significa per a nosaltres fomentar-la? Quines són les pràctiques didàctiques més adequades per a fer-ho? Aquestes són preguntes que convé necessàriament plantejar-se abans de començar la redacció del pla de foment lector de centre, perquè, potser, no tot el professorat té o parteix del mateix concepte i, en conseqüència, les accions i les activitats que s'hi proposen seran diferents en funció de què entén cadascú per lectura o per animació lectora.

Volem manifestar unes consideracions prèvies que cal tindre en compte:

- La lectura és una font d'informació, d'aprenentatge i de plaer. Per tant, **llegim de manera diferent segons quin siga el nostre objectiu.**
- **Llegir no és únicament saber descodificar un text, sinó saber entendre'l.** Si no els comprenem, els textos acaben per resultar-nos avorrits i la lectura deixa de ser una activitat satisfactòria. Per això, el treball sobre la comprensió lectora és bàsic i ineludible en qualsevol projecte o pla de foment lector que es vulga fer amb garanties d'èxit.
- Tampoc **no s'ha d'associar la lectura als textos que es transmeten en format llibre**, ja que també es fomenta l'hàbit lector mitjançant els còmics, les revistes – d'informació general o específica, de temàtica musical, esportiva, etc.–, els periòdics... i, sobretot, en l'època actual no hem d'oblidar mai que es fa molta lectura amb l'ús de suports digitals i amb Internet, sobretot per part del jovent.

Finalment, pel que fa a l'altre concepte, el d'**animació o foment de la lectura**, no l'entendem com un conjunt d'activitats exclusivament de caràcter lúdic que requereixen la figura d'un mediador que actua com animador. No és aquesta la concepció que tenim del foment de la lectura, sense que, per això, renunciem tampoc a planificar i fer aquest tipus d'activitats quan siga possible i convenient.

Per a nosaltres, el foment de la lectura és el conjunt d'activitats, jocs i estratègies que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i les xiquetes amb els llibres i que permeten, a través del plaer de la lectura, la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones.

FOMENT DE LA LECTURA I TAMBÉ DE L'ESCRITURA.

Hi ha una gran diversitat d'accions i d'activitats educatives que en un centre es poden classificar com a pràctiques favorable a la lectura. Com ho són les activitats que potencien l'ús de l'escriptura, tant a l'hora d'expressar bé les idees i els continguts que es pretenen comunicar als altres, com quan es tracta de plasmar la creativitat de l'alumnat. En aquest sentit el pla de foment de la lectura ha de contenir també activitats d'estímul de l'escriptura.

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS QUE ES PRETENEN ACONSEGUIR AMB EL DESENROTLLAMENT D'AQUEST PLA.

Segons l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arreglats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.

Objectius específics que es pretenen aconseguir:

3.1. PROFESSORAT.

1. Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne una avaluació del pla en finalitzar cada curs escolar.
2. Informar-se i formar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc.
3. Elaborar les normes d'ús de la biblioteca del centre, conèixer-les i saber com s'organitza.
4. Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula.
5. Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre i específicament amb l'alumnat de la seua aula.

3.2. ALUMNAT.

1. Familiaritzar els xiquets i les xiquetes amb els llibres i amb la biblioteca del centre i de l'aula.
2. Iniciar-los en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca.
3. Aficionar l'alumnat a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
4. Crear hàbits de respecte i de cura envers els llibres i la biblioteca de l'aula, del centre...
5. Informar-los de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
6. Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.

3.3. LES FAMÍLIES.

1. Informar i formar els pares i les mares de la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
2. Orientar-los sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
3. Proposar la col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que s'hi programen.

3.4. L'ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.)

1. Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
2. Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb els altres centres de la localitat o de la comarca.
3. Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l'entorn.
4. Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres –escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d'activitats.

4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR D'ACTIVITATS QUE S'HAN DE REALITZAR AMB LA FINALITAT D'ASSOLIR ELS OBJECTIUS DEL PLA.

Aquestes accions estan relacionades i complementades amb les activitats plantejades en el projecte de biblioteca del centre.

4.1. PROFESSORAT.	
ACTUACIONS I ACTIVITATS:	CRITERIS D'AVALUACIÓ:
- Constitució de la comissió coordinadora encarregada de redactar la concreció pla de foment lector de cada curs escolar. Aquesta comissió estarà formada pels bibliotecaris, membres de l'equip de suport a la biblioteca i l'equip directiu. - Elaboració d'un dossier informatiu perquè el professorat conega el material existent a la biblioteca, així com les normes d'ús i funcionament. Bibliotecaris. - Preparació d'activitats lúdiques i divulgadores destinades a l'alumnat: celebració d'una setmana del llibre, organització de campanyes d'informació lectora i planificació d'activitats específiques destinades a cada nivell i aula. Equip de mestres de suport a la biblioteca. Realització de tertúlies dialògiques dins del pla d'actuacions d'èxit. - Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius. Equip de mestres de suport a la biblioteca. - Confecció d'un sistema de seguiment i avaluació del pla acceptat per tot el professorat: fitxes de lectura, notes d'observació, presentacions de llibres llegits, etc. Equips de cicle. - Avaluació en claustre del pla lector. Claustre. - Confecció de l'horari de la biblioteca garantint una hora setmanal a cada aula. Cap d'estudis.	– Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla: sí o no? – S'han establert uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual de la concreció del pla de foment lector de cada curs escolar? – S'ha fet el dossier informatiu sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre? – S'ha treballat en equip, per cicle per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura? – Quantes activitats conjuntes de cicle i de centre s'han programat a l'any? – Quin ha estat el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats? – Grau de satisfacció de les llistes de llibres elaborats. – S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector. – Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre. – Elaboració de l'horari. – Grau d'implicació del professorat en les activitats proposades.

- Participar i col·laborar amb les activitats i accions programades per l'equip de biblioteca del centre. **Claustre.**

4.2. ALUMNAT.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

A començament de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura a fer en cada cicle i nivell educatiu.

Els responsables de la seua realització seran els equip de cicle i tutors.

Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

- **ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA: APRENENTATGE DE LA LECTURA I APRENENTATGE**

CRITERIS D'AVUACIÓ:

MITJANÇANT LA LECTURA.

- Després de la lectura d'un text, tant d'un llibre com d'una unitat didàctica elaborada de qualsevol àrea, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- Aprofitar la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de recerca d'informació sobre l'autor en llibres, enciclopèdies, Internet, etc. A més, de comentar i incentivar la lectura de l'obra completa.
- Aprofitar els textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Buscar informació sobre un tema tractat en una unitat de coneixement del medi, música, plàstica, matemàtiques, etc. i fer-ne un treball d'ampliació de continguts.
- Seleccionar textos de caràcter divulgatiu sobre temes del currículum de l'alumnat per a llegir-los i comentar-los.
- Redactar habitualment textos literaris a partir del contingut d'una lectura del llibre del text o unitat programada o bé imitant-ne l'estil, el gènere, el punt de vista narratiu, etc.
- Redactar textos expositius sobre els temes treballats en les àrees no lingüístiques.
- Lectura col·lectiva dels textos redactats per l'alumnat.

- **ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM A LA BIBLIOTECA, ETC. TUTORS.**

Activitats de motivació prèvies a la lectura:

- Organitzar i decorar la biblioteca d'aula.
- Elaborar materials-record de la biblioteca.
- Regalar una foto del lector de la biblioteca.
- Elaborar o revisar les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula.
- Estudi de les cobertes dels llibres de lectura (anterior i posterior).
- Lectura de ressenyes.
- Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca d'aula.
- Carnet de biblioteca.
- Presentar llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.
- Editar un butlletí o revista de les novetats, amb

–Realització d'una prova inicial de comprensió lectora i d'expressió escrita, tant de textos literaris com de textos no literaris, a començament de curs.

–Relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat fetes en cada nivell i àrea.

–Relació de les activitats d'expressió escrita fetes per l'alumnat en cada nivell i àrea.

–Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.

–Realització de proves d'avaluació final per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant de textos literaris com de textos no literaris.

–Nombre i relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura específiques fetes en cada cicle i nivell.

–Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.

–Enquesta a l'alumnat per a detectar les activitats més gratificants i interessants.

–Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades.

–Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és

il·lustracions.

- Mantenir un espai on es presenten les novetats.
- Fer jocs d'endevinació amb gestos o amb paraules relacionades amb els llibres i els seus títols.
- Visitar una llibreria, una impremta, una exposició, etc.
- Elaborar recomanacions de lectures: lectures a la carta.
- Redacció d'una carta a un escriptor o escriptora per demanar informació sobre la seua obra literària i sobre alguns aspectes biogràfics importants.
- Programació i realització de l'hora setmanal del conte.
- Realització d'intercanvi de correspondència escolar entre l'alumnat de dos centres per tal de comentar i recomanar-se lectures.
- Confecció de murals poètics amb la reproducció d'aquelles poesies preferides.
- Estudi de les característiques principals d'un gènere o subgènere literari determinat i que suscita l'interès de l'alumnat.
- Projectió de pel·lícules basades en obres literàries.

Activitats a realitzar durant la lectura:

- L'hora de la biblioteca.
- Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- Recitació de textos poètics.
- Dramatització de textos.
- Lectura col·lectiva d'un llibre.
- Intercanvis d'experiències lectores a parir de l'elaboració de materials relacionats amb la lectura.
- Lectura amb altres suports informàtics, com l'ordinador.

Activitats a realitzar després de la lectura:

- La fitxa de lectura o conversa amb el professorat/companys per a comentar l'obra llegida.
- Llibre fòrum. Organització i realització de debats provocats per la lectura d'un llibre determinat.
- Visita d'un escriptor o escriptora.
- Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc.
- Realització de jocs relacionats amb les il·lustracions: endevinar el personatge ocult, buscar diferències entre dues il·lustracions, etc.
- Il·lustració d'alguns passatges determinats.
- Transformació en còmic d'alguna escena.
- Dramatització d'alguns successos o escenes del llibre.

literària o de divulgació de coneixements.

- Grau d'utilització de cada aula de la biblioteca.
- Nombre i relació de les activitats de foment de la lectura relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general fetes al centre. S'han fet totes les programades?
- Grau de satisfacció del professorat, de l'alumnat i de les famílies de cada una de les activitats.
- Valoració de la comissió coordinadora i dels responsables de cada una de les activitats pel que respecta a l'organització i el desenvolupament de les activitats fetes.
- Nombre de professorat i d'alumnat que ha participat en cada una de les activitats commemoratives i de foment de la lectura de tot el centre.
- Grau d'implicació de l'AMPA i de les famílies del centre.
- Resultats avaluables de les activitats i de les campanyes d'animació lectora dutes a terme.
- Nombre de professorat que ha aplicat en les seues classes les estratègies de reforçament i de consolidació permanent.
- Relació de quines han sigut les estratègies més utilitzades.
- Relació de quines han sigut les estratègies més efectives de cara a l'alumnat.

- Realitzar un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida.
- Recerca d'informació en llibres, enciclopèdies i Internet sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc.
- Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenvolupa l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc.
- Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua.
- Confecció de contes individuals o col·lectius, en diferents suports.
- Quaderns de notícies interessants o curioses.
- Diari de la classe amb notícies i anècdotes.
- Llibre de viatges.
- Un llibre amb les fotos dels alumnes i els comentaris que els adornen.
- El conte viatger amb il·lustracions i comentaris que comença en infànt i acaba en 6é.
- Invenció d'endevinalles sobre la trama de la història d'una obra llegida.
- Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on esdevé l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc.
- Confecció del diari individual de lectures.
- Exposicions artístiques de les nostres produccions.
- El mercat de llibres amb comentaris dels lectors fomentant el seu intercanvi.

- **ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC. EQUIP DE BIBLIOTECA I CICLES.**

- Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per tal de potenciar la lectura de textos dramàtics.
- Organització i celebració d'un dia o d'una setmana cultural al centre sobre el món de la lectura: 2 d'abril (dia internacional del llibre infantil) o 23 d'abril (dia internacional del llibre).
- Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc.
- Preparació i realització d'una visita col·lectiva a una fira del llibre que se celebri en el mateix poble o en una altra ciutat

de la comarca o del país.

- Decoració d'una estança del centre amb els personatges i els objectes apareguts en un llibre: el museu de les històries.
- Realitzar sessions de contacontes.
- El llibre dels records elaborat pels xiquets de l'últim curs de primària.

- **ESTRATÈGIES DE REFORÇAMENT I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT.
TUTORS.**

- Mantenir un contacte permanent i habitual amb l'alumnat per a esbrinar què estan llegint i saber-ne l'opinió.
- Compartir lectures amb l'alumnat.
- Valorar l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i en els de caràcter trimestral.
- Respectar les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen.
- Fer molt de cas quan els alumnes porten un llibre a l'aula i mostrar-lo a la resta dels companys, ressaltar si l'han llegit pel seu compte i motivats pel plaer de la lectura.
- Suggestir lectures de llibres: és a dir, exercir en l'alumnat una espècie d'orientació sobre quines lectures són les adequades per a cada alumne segons les seues respectives tendències i gustos personals.
- Promoure i facilitar en l'aula l'intercanvi de dades informatives d'interès sobre possibles lectures entre l'alumnat.
- Destacar i comentar habitualment notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres: concessió de premis a escriptors i escriptores, celebracions de fires de llibre, exposicions, articles d'opinió interessants, etc.
- Oferir una imatge de persona lectora davant l'alumnat a l'aula i fer-ho de manera freqüent: llegir a classe mentre els alumnes fan les tasques habituals, quan no requereixen l'atenció del mestre.
- Renovar i ampliar amb una certa freqüència la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula.
- Visitar amb freqüència la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima.
- Gravacions de les accions dels nostres alumnes, referides a la lectura i reproduir-les.

4.3. LES FAMÍLIES.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Invitació a les mares i als pares a participar en les activitats i les campanyes d'animació lectora que organitza el

CRITERIS D'AVUACIÓ:

—Grau de participació de les mares i dels pares en les activitats i en les campanyes d'animació lectora organitzades per centre.

centre. DIRECTOR. • Implicació de la junta directiva de l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura amb l'organització d'activitats i amb una aportació econòmica per augmentar el fons bibliogràfic de la biblioteca del centre o per a donar suport a les activitats del centre que ho necessiten. DIRECTOR	–S'ha implicat la junta directiva de l'AMPA en el pla anual de foment de la lectura? –Nombre d'activitats organitzades directament per l'AMPA i grau de satisfacció. –Ha destinat una assignació econòmica per al suport de les activitats de foment de la lectura del centre? De quina quantitat? En què s'ha destinat? –La junta directiva de l'AMPA ha elaborat una memòria per avaluar la implicació i participació de l'associació en el pla anual de foment de la lectura del centre? S'ha inclòs en la memòria del pla?
--	--

4.4. L'ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.).

ACTUACIONS I ACTIVITATS:	CRITERIS D'AVALUACIÓ:
• Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat. • Participació en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament, especialment la relacionada amb el foment de la lectura. • Participació en els concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat i en altres, d'altres llocs, que es consideren interessants. • Contactar amb escriptors i escriptores, i altres professionals relacionats amb el món del llibre –producció, difusió i distribució–, per organitzar xarrades adreçades a l'alumnat, al professorat o a les famílies. • Concretar, en cada curs escolar, les accions i les activitats que es faran amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades que col·laboren en el pla anual de foment de la lectura.	–Nombre d'activitats en què s'ha participat amb la biblioteca municipal, amb l'Ajuntament o amb altres institucions o entitats. –Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien. –Nombre de participants del centre i resultats aconseguits en els concursos d'escriptura en què s'ha participat. –Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura. –Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades. –Nombre d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre. –Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.

5. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS PER A LA CONSECUCIÓ D'AQUEST PLA.

5.1. BIBLIOTEQUES D'AULA.

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, sobretot en l'Educació Infantil i Primària, perquè aproximen el llibre als xiquets i les xiquetes i el fan visible en l'entorn de l'aula, l'espai físic en què passen la major part del temps de la seua vida escolar.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula al nostre centre són un recurs de cabdal importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment de la lectura i, en aquest sentit, acordem que:

- La persona responsable del bon funcionament de les biblioteques d'aula és el professor tutor o en el cas de les aules específiques –PT, Anglès, Música, etc., el professorat especialista encarregat de l'aula.
- Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell escolar el tutor o tutora organitzarà i muntarà la biblioteca d'aula en l'espai físic que considere idoni i procedirà a la decoració del lloc amb la intervenció de l'alumnat. A les aules específiques també es procedirà a la posada en funcionament de les seues biblioteques amb la col·laboració, sempre que siga possible, de l'alumnat que les utilitza.
- En cada aula, s'anomenaran uns encarregats o bibliotecaris d'aula que tindran, entre altres, la missió de vetllar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec, amb la supervisió del professorat tutor.
- S'elaboraran, amb la participació de l'alumnat, unes normes d'ús de la biblioteca d'aula senzilles i pràctiques que s'exposaran en un cartell ben visible en el racó assignat per a la biblioteca d'aula.
- S'establirà un seguiment de lectures consensuat per l'alumnat de la classe en què es reflectirà els llibres llegits per cadascú –amb independència que aquests siguin llibres de la biblioteca d'aula, de la del centre, de la localitat o llibres particulars de l'alumnat– i fent-ne distinció de la llengua en què estan escrits: valencià, castellà, anglès.
- El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, establirà les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions, presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.

- En cada curs escolar serà necessària una renovació de la biblioteca d'aula. D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran noves adquisicions per augmentar-ne el fons bibliogràfic.
- El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final a l'acabament del curs escolar que traslladarà a la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura per a la seua consideració en la memòria del pla.

5.2. BIBLIOTECA DEL CENTRE.

La biblioteca del centre és, conjuntament amb les biblioteques d'aula, un dels pilars fonamentals al voltant del qual se va a sustentar una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura al nostre centre. En conseqüència, per al bon funcionament i per a l'èxit del pla s'han de complir les normes i els aspectes següents:

- Cada curs escolar s'anomenarà, entre el professorat del centre, una persona i/o equip responsable de la biblioteca del centre que en vetlarà per l'organització correcta i el bon funcionament.
- S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del servei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa.
- S'assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.
- S'ha elaborat el projecte de biblioteca, un document amb les normes d'organització i de funcionament de la biblioteca del centre que, quan siga possible, s'ha aprovat pel Consell Escolar per a incloure'l com a annex al present pla de foment de la lectura del centre.
- L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'aquest amb l'adquisició anual de nous llibres i de materials

complementaris d'ús adequat per a la biblioteca. En aquest aspecte, entenem el fons bibliogràfic tal com s'entén actualment en les biblioteques públiques, amb presència de suports textuais diferents: llibres, revistes, CD, DVD, etc.

- L'equip de biblioteca i la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificaran anualment els contactes i les col·laboracions que es consideren oportunes i interessants amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura o que puguin donar-ne suport.
- A l'acabament del curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

5.3. AULA D'INFORMÀTICA I PISSARRES DIGITALS.

L'aula d'informàtica i les aules amb pissarres digitals disposen d'uns recursos informatius i didàctics d'una diversitat extraordinària que no hem de desaprofitar quan es tracta de fomentar la lectura i l'escriptura entre l'alumnat del centre. Per això, en cada curs escolar:

- S'anomenarà, entre el professorat del centre, una persona responsable de les TIC. També podríem plantejar-nos l'opció de formar un equip reduït de mestres que donen suport a l'encarregat/a de les TIC.
- S'establirà un horari d'ús de l'aula d'informàtica per a cada grup d'alumnes del centre i l'equip directiu facilitarà en la distribució horària del centre, sempre que siga possible, la formació de grups d'alumnes més reduïts per a una atenció més individualitzada per part del professorat i una correcta adquisició dels continguts impartits.
- S'elaborarà un document amb les normes d'organització i de funcionament de l'aula d'informàtica que, quan estiga redactat, s'haurà d'aprovar pel Consell Escolar i s'inclourà en la documentació general del centre.
- L'equip encarregat de l'aula, si és el cas, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'activitats relacionades amb el foment de la lectura per a desenvolupar en l'aula d'informàtica. Aquestes activitats s'inclouran en la planificació general de l'aula i en el pla anual de foment de la lectura, documents que formen part de la programació general anual del centre.

- L'equip de l'aula d'informàtica, si és el cas, s'encarregarà del manteniment dels aparells i del bon funcionament dels programes informàtics, com també de la renovació i actualització dels recursos digitals que ofereix l'aula.
- L'equip de l'aula d'informàtica, si és el cas, en col·laboració amb la comissió de coordinació del pla de foment de la lectura, proposarà cada curs sessions formatives per al professorat en què s'informe de les possibilitats que la xarxa electrònica té per a motivar en l'alumnat el gust per la lectura.
- A l'acabament del curs, l'equip de l'aula informàtica, si és el cas, farà una avaluació de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

5.4. RECURSOS HUMANS.

D'acord amb el que s'ha exposat als apartats anteriors i amb el que s'exposarà a l'apartat sobre a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector, queda ben clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si se'ls demana la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- A les famílies que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.
- A personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que sempre pot exercir una funció d'assessorament i amb el qual es poden fer activitats conjuntament.
- Als tècnics municipals d'educació i cultura que poden programar activitats patrocinades per l'ajuntament i que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que necessiten de la seua col·laboració.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- A totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.

- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als assessors de formació del professorat.
- Als representants i promotors de les editorials.

5.5. ALTRES RECURSOS.

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, n'hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- **Els recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap tipus d'iniciativa. En aquest sentit, ja hem comentat la conveniència d'assignar una quantitat anual per a les biblioteques d'aula, per a la biblioteca del centre i per a l'aula d'informàtica, però aquestes quantitats han de formar part d'un pressupost econòmic que contemple les despeses del conjunt de totes les activitats de foment de la lectura del centre i que s'inclourà en el pla anual. L'aportació econòmica assignada procedirà, com és lògic, del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions –de l'AMPA, de la dotació d'un projecte presentat a l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.
- **Actualment, al curs 2017-2018 estem participant en el pla de dinamització de biblioteques escolars i foment de la lectura. Aquest pla que va iniciar-se al curs 2016-2017 pretén dotar de recursos bibliogràfics i no bibliogràfics als centres públics de la comunitat valenciana. Cal destacar la importància de la dotació de material bibliogràfic en els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana i el foment de la autoria o coautoria femenina dins del marc de l'educació inclusiva.**
- Els recursos materials i humans que ens pot oferir **la biblioteca municipal**. Ja hem dit que sempre es pot disposar de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, però, a més, l'espai físic de la biblioteca pública de la localitat és un lloc en què es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza la biblioteca. També convé no oblidar que es poden fer préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.
- **L'ajuntament**, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics mitjançant projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs –convocatòria de concursos de redacció, representacions

teatral, conferències, presentacions de llibres, etc.– per a participar-hi amb l'alumnat o amb el professorat.

- La resta dels **centres educatius de la localitat** amb els quals devem intercanviar idees i experiències, a més de plantejar projectes comuns que possibiliten i faciliten la realització d'activitats inassolibles per un centre sol: convocatòria d'unes jornades o curs de formació per al professorat sobre temes relacionats amb el foment de la lectura, visita d'un escriptor o escriptora de prestigi a la localitat, etc.
- **Les institucions i les entitats públiques i privades** de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals podem sol·licitar suport, assessorament i col·laboració.
- **Les editorials.**
- **La llibreria o les llibreries** de l'entorn amb les quals, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interès per al centre, també podem establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntament: visita a la llibreria, fires de llibre al centre, etc.
- **Els mitjans de comunicació** locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions que es fan del pla de foment lector. En l'actualitat, a més dels mitjans tradicionals –premsa, ràdio i televisió– estan proliferant diaris digitals i xarxes comunicatives molt seguides i consultades, sobretot, pels joves.

6. AVALUACIÓ DELS RESULTATS.

El document marc elaborat, o pla de foment de la lectura del centre, a partir de la seua aprovació i inclusió en el projecte educatiu del centre, és el referent principal que cada curs guiarà l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte un altre i s'aprove, amb independència que es puguen introduir les correccions i les millores que es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es fan.

Això significa, com és lògic, que els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs – d'acord amb l'Ordre 44/2011, de 7 de juny– per la comissió coordinadora que en farà una memòria que serà inclosa en la memòria anual general del centre que s'ha d'aprovar pel Consell Escolar. Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i activitats fetes durant el curs farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, reflectirà els aspectes següents:

- Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- Les activitats exercides en el pla.
- La consecució dels objectius proposats.
- L'aprofitament dels recursos del centre.
- Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que se'n faça, s'extrauran les conclusions que permeten expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir-les en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que respecta a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

El pla de foment de la lectura del centre ha sigut redactat per la comissió coordinadora constituïda a començament del curs escolar 2011-2012 amb la finalitat d'elaborar el pla i que va estar formada pels membres següents del claustre del centre:

- a) La cap d'estudis.
- b) Els coordinadors o les coordinadores de cicle.
- c) El professorat responsable de la biblioteca.

Una vegada redactat el pla, ha estat revisat pel claustre i aprovat definitivament pel Consell Escolar del Centre en la reunió celebrada el dia 28 del mes de març de l'any 2012

I d'acord amb aquest document que forma part ja del projecte educatiu del centre, la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura es constituirà cada curs escolar amb idèntica composició i serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats a fer en cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura: és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la programació anual del centre.

7. BIBLIOGRAFIA.

- Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana.
- "Materiales de apoyo a la acción educativa e innovación pedagógica. Consejería de Educación y Ciencia"
- www.fundaciobromera.org
- http://www.xtec.cat/recursos/lit_inf/